

Vlaamse boeren in Wallonië, vernieuwde website, projecte n... CAG-nieuwsbrief januari-februari 2012

Elektronische nieuwsbrief van het Centrum voor Agrarische Geschiedenis
[nieuwsbrief@CAGNET.BE] namens Toon Toelen [toon.toelen@CAGNET.BE]

Verzonden: maandag 9 januari 2012 17:08

Aan: nieuwsbrief@CAGNET.BE

Dit is de tweemaandelijke nieuwsbrief van het Centrum Agrarische Geschiedenis vzw. Indien je deze mail niet meer wenst te ontvangen, klik dan op deze [link](#). Krijg je niets te zien? Surf dan naar [de webversie van deze nieuwsbrief](#).

**Januari-februari
2012**

Beste lezer,

In dit nummer:

Vlaamse boeren in Wallonië

Migratie over de taalgrens
tussen 1850 en 2000

Het Virtuele Land

Vernieuwde website

Felbevochten vergroeningen

Het Leuvense
stadsnatuurbeleid, 1918-
1958

Groetjes uit het Pajottenland en de Zennevallei

Einde project

Topstukken landbouwerfgoed

Nieuwe opdracht

Nationale Landbouw- Service

Nieuw project

In de kijker

Samenloop

Vacatures

ICE, voeding en Congo

we zetten 2012 in met een hele reeks nieuwigheden. Ten eerste is er het verhaal over Vlaamse boeren in Wallonië op de vernieuwde website.

Vervolgens kondigen we een boekvoorstelling aan over stadsgroen in Leuven. Verder evalueren we enkele projecten die rond deze tijd aflopen en kijken tegelijk vooruit naar andere projecten die net opstarten. En tot slot zoeken we ook nog enkele nieuwe collega's.

Veel leesplezier!

Vlaamse boeren in Wallonië

De migratie van Vlaamse boeren naar Wallonië is relatief beperkt gebleven, in vergelijking met die van fabrieks- en mijnarbeiders naar Wallonië of met de emigratie naar Frankrijk, de Verenigde Staten of Canada. Maar op sommige dorpen heeft het fenomeen toch een stempel gedrukt. Het hoogtepunt situeerde zich in de kwarteeuw na 1945.

Dit verhaal is gebaseerd op een artikel van Mathias Cheyns en Yves Segers in het boek *Vlaamse migranten in Wallonië. 1850-2000*, uitgegeven bij LannooCampus. De gelijknamige tentoonstelling stond eerder al in Gent, maar is van 18 maart tot 27 mei 2012 opnieuw te bezichtigen in Le Grand Hornu.

[Afbeelding: Goutroux, Andrea D'Haens]

[\(Naar boven\)](#)

Het Virtuele Land

Onze erfgoedbank Het Virtuele Land was tot op de draad versleten.

Niet alleen de software en de achterliggende database hadden hun beste tijd gehad... zelfs de server liep op zijn laatste benen.

Agro- erfgoedtelex

Nieuwsflitsen uit het
agraris erfgoedveld

Beeldspraak

Groetjes uit het
Pajottenland

CAG zocht en vond ondersteuning
bij LIBIS voor een nieuw systeem.

Als CMS werd Omeka gekozen, de database zal Collective Access worden. Die twee werden in de V.S. al vaker met succes gecombineerd. Maar - voor zover wij weten - is dit een primeur voor Vlaanderen. Tegelijk werd de lay-out opgefrist. De zoekfuncties werden intuïtiever gemaakt, zodat je sneller en meer resultaten mag verwachten. De themaverhalen werden geclusterd. Informatie over landbouwwerktuigen die vroeger op de themawebsite UitgelichtToegelicht.be stond, werd meteen geïntegreerd in de nieuwe site. Ook de Archiefgids is nieuw. In de komende maanden zal de website zich nog verder ontplooiën. Op termijn zal ook cagnet.be hierin verwerkt worden.

Bezoek [Het Virtuele Land](#).

[\(Naar boven\)](#)

Felbevochten vergroeningen

Op 14 januari presenteren CAG en Salsa!, de vriendenkring van het Leuvense stadsarchief, het boek *Felbevochten vergroeningen. Het Leuvense stadsnatuurbeleid, 1918-1958* (Salsa!-cahier nr. 8).

In deze publicatie gaat historicus Jens van de Maele (KU Leuven, Onderzoekseenheid MoSa) na hoe Leuvense beleidsvoerders vanaf de start van het interbellum tot het

begin van de *golden sixties* omgingen met de stadsnatuur op hun grondgebied. Anders dan men zou vermoeden, verhitten de aanleg en het onderhoud van parkjes, bomen en plantsoenen vaak de politieke gemoederen. De lezer ontdekt zo een ambitieus wederopbouwplan dat Leuven nieuwe parken moest bieden, vergeten natuurliefhebbers en boombeschermers uit de gemeenteraad, het opmerkelijke 'vergroeningsbeleid' van de jaren dertig, en het (vaak verkeerd begrepen) modernistische openbaar groen van Sint-Maartensdal en Vriesenhof uit de jaren vijftig.

De presentatie met veel beeldmateriaal dat nooit eerder werd gepubliceerd, vindt plaats op zaterdag 14 januari om 11 uur in de Salons van het Atrechtcollege (Naamsestraat 63, 3000 Leuven). De stad Leuven zorgt voor een receptie achteraf. Gelieve je komst op voorhand te melden via jens.vandemaele@arts.kuleuven.be.

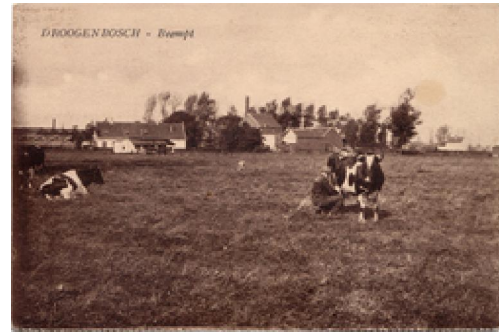
[Afbeelding: Toren in het Sint-Donatuspark te Leuven.]

[\(Naar boven\)](#)

Groetjes uit het Pajottenland en de Zennevallei

Voor het project *Groetjes uit het Pajottenland en de Zennevallei* zijn zowat duizend beelden verzameld. Ze geven een mooi beeld van de landschapsevolutie tijdens de voorbije 100 jaar. Op sommige plaatsen is haast niets veranderd; andere locaties zijn onherkenbaar gewijzigd. Het gros staat nu al online op www.hetvirtueleland.be.

Vanaf februari zijn ze allemaal ook op www.erfgoedplus.be te vinden. Een selectie wordt op initiatief van de erfgoedcel Pajottenland en Zennevallei op het [kalkkunstfestival In de luwte](#) van 18 tot 20 mei te Roosdaal voorgesteld met hun eigen verhaal.

Het inventariseren, digitaliseren en ontsluiten van beeldmateriaal vraagt een specifieke aanpak. De gehanteerde methodiek bij dit project is dan ook in een algemeen bruikbaar draaiboek vastgelegd. De provincie Vlaams-Brabant zal in de toekomst van deze handleiding gebruik maken.

[Afbeelding: zicht op de beemd in Drogenbos circa 1925 © Heem- en geschiedkundige kring Sicca Silva Drogenbosch]

[\(Naar boven\)](#)

Topstukken landbouwerfgoed

In opdracht van het Agentschap Kunsten en Erfgoed van het Ministerie van Cultuur van de Vlaamse Gemeenschap werkt het CAG tegen einde augustus 2012 aan een proeflijst agrarisch erfgoed in het kader van het [Topstukkendecreet](#).

Om in aanmerking te komen voor erkenning als topstuk moeten objecten of collecties voldoen aan twee criteria. Ze moeten zeldzaam zijn én ze moeten tegelijk onmisbaar zijn. Aan de erkenning zijn rechten en plichten voor eigenaar en overheid verbonden. Om de opdracht tot een voldragen resultaat te laten uitmonden, werd ervoor geopteerd om te focussen op de agrarische werktuigen en machines uit de periode van 1750 tot 1970.

Meer info op cagnet.be.

[\(Naar boven\)](#)

Landbouw-Service

De [Nationale Centrale Landbouw-Service](#), de beroepsvereniging van toeleveranciers in de land- en tuinbouwsector (beter gekend als *loonwerkers*), heeft CAG gevraagd een onderzoek uit te voeren naar de geschiedenis van de eigen organisatie en die van de sector in het algemeen.

Landbouw-Service werd in 1961 opgericht onder de vleugels van het toenmalige NCMV, sinds 2000 omgevormd tot UNIZO. Deze

50ste verjaardag vormde de aanleiding tot een terugblik naar het eigen verleden en die van de sector in het algemeen.

Het resultaat van dit onderzoek moet in boekvorm tegen einde 2012 te zien zijn.

Meer info op cagnet.be.

[Afbeelding: kapt van het eerste nummer van de eerste jaargang (1956) van het tijdschrift Landbouwservice]

[\(Naar boven\)](#)

In de kijker

Het eerste officieel erkende stiltegebied Dender-Mark is in vele opzichten een kruispunt. Het reliëf en de bodem zijn er getekend door de werking van zand en leem, water en wind, vorst en dooi. Natuurkrachten boetseerden gedurende miljoenen jaren het landschap tot wat het nu is. En later heeft de mens er zich gevestigd en het landschap naar zijn hand gezet.

In vijftig hoofdstukjes *Samenloop* ontdek je – in woord en beeld – de rijkdom van deze bijzondere plek. De teksten zijn van de hand van Joris Capenberghs, de foto's van Katrijn Van Giel en de inkttekeningen van Koenraad Tinel. Deze publicatie is een realisatie van het centrum Waerbeke, met medewerking van CAG.

Bestelinformatie vind je op het [Portaal van de Stilte](#).

[Afbeelding: cover van de publicatie]

[\(Naar boven\)](#)

Vacatures

CAG zoekt een medewerker (m/v) met expertise op het vlak van mondelinge geschiedenis en immaterieel cultureel erfgoed van landbouw, platteland en voeding.

CAG zoekt ook een medewerker (m/v) die het erfgoedlandschap rond voeding in kaart wil brengen. Beide vacatures zullen binnenkort

op cagnet.be staan.

Onze zusterorganisatie ICAG zoekt ook nog een doctorandus/-a voor

het FWO-onderzoeksproject *Boeren in de tropen*. Het doel van dit onderzoeksproject is te achterhalen hoe landbouwwetenschap en –kennis georganiseerd en verspreid werden door de Belgische autoriteiten in Congo tijdens de jaren 1908-1960.

Meer info vind je op icag.be. Solliciteren doe je online via de [website van de KU Leuven](#), ten laatste tegen 16 januari.

[Afbeelding: chromoplaatje Liebig over een katoenparasiet]

[\(Naar boven\)](#)

Agro-erfgoed telex

Nieuwsflitsen uit het agrarisch erfgoedveld:

- **Tot 13 januari** kan je in Dendermonde naar de [tentoonstelling Stad met Smaak](#). Er hoort ook een boek bij.
- **Tot dinsdag 31 januari** kan je op het Museumschip Amandine in Oostende een fototentoonstelling bewonderen over vissersvrouwen.
 - De [tentoonstelling Heilige Boontjes](#) staat **tot 15 februari** in de Kasteelruïne van het domein Roosendaal.
 - **Tot 26 februari** 2012 loopt in het Designmuseum in Gent een tentoonstelling over 125 jaar Coca-Cola, met de nadruk op design.
 - Op **8 maart** vindt in Moorslede een lezing plaats over het [West-Vlaams dialect met als onderwerp Landbouw en veeteelt](#).
- In Tour & Taxis loopt **tot 3 juni** de expo [Aan Tafel! Van de akker tot het bord](#).
- Onder de noemer [Brusselicious](#) roept het Brussels Gewest 2012 uit tot jaar van de gastronomie.
- Op één lopen tegenwoordig de reeksen De patat en [Rond de wereld in 80 tuinen](#). Ook met Belgische tuinen.
 - [Heemkunde Vlaanderen lanceerde een nieuw Tijd-Schrift](#). Heemkunde en lokaal-erfgoedpraktijk in Vlaanderen.
- Bij Garant verscheen het boek [The powerful garden](#). *Emerging views on the garden complex* met onder meer bijdragen over de geschiedenis van volkstuintjes en particuliere tuinen.

Wil je zelf een activiteit aankondigen die te maken heeft met erfgoed en landbouw, platteland of voeding? Stuur je suggestie door naar toon.toelen@cagnet.be.

[\(Naar boven\)](#)

Beeldspraak

Tot slot een aantal knappe afbeeldingen uit het project *Groetjes uit het Pajottenland en de Zennevallei*, die je ook kan terugvinden op [Het Virtuele Land](#).

Zicht op de windmolen Molenberg in Dilbeek tijdens het begin van de 20ste eeuw
 ©Heemkring Bodeghave

Zicht op een hoeve in Beersel tijdens het begin van de 20ste eeuw ©Dexia Bank
 Brussel

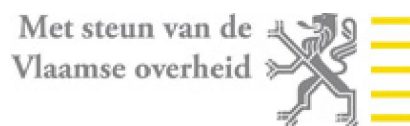
Dorpsgezicht van Ternat tijdens het begin van de 20ste eeuw ©Cultuur- en heemkring
Sint-Gertrudis

Landschapsgezicht in Sint-Laureins-Berchem (Sint-Pieters-Leeuw) tijdens de tweede
helft van de 20ste eeuw ©Kasteel van Gaasbeek

[\(Naar boven\)](#)

Het Centrum Agrarische Geschiedenis kan rekenen op de steun van

© Centrum Agrarische Geschiedenis vzw
tel.: +32 (0)16 32.35.25 - fax: +32 (0)16 32.35.26
contact@cagnet.be - www.cagnet.be

=

- This E-mail Message was Processed by Virtual AutumnTECH: Standard Edi=

tion -

-----=

<http://www.AutumnTECH.com>

=